MORGENAVISEN Jyllands-Posten

Ny behandling skal hjælpe besværlige unge

Problemfamilier: Udsatte børn og unge skal efter midlertidig anbringelse tilbage til deres forældre igen, stslår nye behandlingsprogram.

AXEL PIHL-ANDERSEN
axel.andersen@jp.dk

Danske kommuner forsøger sig nu med nye behandlingsprogrammer, der i mange tilfælde vil betyde, at udsatte børn og unge undgår permanente anbringelser på døginstitutioner og i stedet vender tilbage til deres forældre.

Behandlingen skal ikke mindst styrke de biologiske forældre, så de senere kan håndtere deres børn.

Mange, dyre anbringelser

Tønder-sagen, stadion-mordet i Aalborg og senest sagen om forældrevold mod en 13-årig pige har sat øget fokus på problemfamilier og udsatte børn og unge, og i en lang række kommuner skrider budgetterne på det sociale område, fordi kommunerne får flere og flere underretninger om børn, der mistrives.

Men hverken eksperter eller politikere ved, om de mange penge til bl.a. anbringelser på døgninstitutioner virker efter hensigten.

Derfor er der store forventninger til en række forsøg med et nyt behandlingsprogram, MTFC, som har været brugt med succes i USA, Canada og Sverige.

Programmet har i modsætning til mange andre indsatser dokumenteret sin effekt og er målrettet adfærdsvanskelige børn og unge, som typisk ellers ville blive anbragt på en døgninstitution, hvor en plads koster mellem en og to mio. kr. om året.

Midlertidig anbringelse

I behandlingen er barnet kun fjernet midlertidigt i op til 12 måneder fra sin biologiske familie og anbragt hos en specialuddannet plejefamilie. Samtidig er der en massiv opbakning fra kommunale terapeuter og behandlere til både de biologiske forældre, barnet og plejefamilien.

Målet er at få barnet hjem til sine rigtige forældre og få familielivet til at fungere igen.

Aalborg Kommune har som den første indledt behandlingen for et par måneder siden med de første børn, men flere kommuner følger efter år med forsøg med det nye behandlingsprogram, MTFC – Multidimensional Treatment Foster Care – som er udviklet og afprøvet med fine resultater i USA og senere i Canada og Sverige.

»Vi anbringer flere og flere børn, men hvordan får vi dem hjem igen? Ved permanente anbringelser både i plejefamilier eller i døgninstitutioner er der altid en fare for, at grøfterne i forhold til den biologiske familie blivet gravet større. Vi ved også, at mange udsatte børn og unge ikke har det specielt godt med at være sammen med mange andre børn og unge som f.eks. i en døgninstitution,« siger centerleder Anette Stevn Jensen, der er den øverst ansvarlige for MTFC-programmet i Aalborg.

Familiebehandling

Behandlingen kræver dog, at familien har en vis forældrevne og f.eks. ikke må være misbrugere.

Forældrene modtager i den midlertidige anbringelsesperiode på 9-12 måneder en intensiv familiebehandling, så de langsomt forberedes til at få barnet hjem igen efter et afsluttet MTFC-forløb.

I forhold til barnet er grundtanken, at behandlingen skal foregå i dets naturlige omgivelser, og det indebærer f.eks. en helt normal skolegang.

Ud over at gå til familieterapi sammen med de biologiske forældre bliver barnet først og fremmest støttet af plejefamilien og af en ungdoms- eller børneterapeut.

Servicestyrelsen under Velfærdsministeriet støtter forsøgene økonomisk.

»Det er højt prioriterede programmer, som vi forventer os meget af. Udgangspunktet er stadig at hjælpe barnet bedst muligt og bryde den sociale arv, og det kan den massive indsats over for både barn og forældre være med til,« siger velfærdsminister Karen Jespersen (V).

I Aalborg kender man alt til problemer med udsatte børn og unge, der lever et liv på kanten af samfundet i helt egne og lukkede miljøer.

Voldsomme sager

Både problemer og miljøer blev udstillet i alt deres gru i forbindelse med det såkaldte stadion-drab, hvor en 15-årig dreng tævede og sparkede den 48-årige Henrik Bjeremand Kristensen ihjel en tidlig lørdag morgen for godt et år siden ved Aalborg Stadion.

Siden har kommunen fået en ny sag, da forældrene til en 13-årig pige i sidste uge blev dømt for mishandling af pigen.

Aalborg Kommunes oprindelige budget til anbringelser i plejefamilier og på døgninstitutioner var for 2008 på 291 mio. kr., men på grund af et voksende antal indberetninger forventes udgifterne at blive 80 mio. kr. større.

HOVEDPUNKTER

- Behandlingsprogram prioriterer indsatsen over for forældrene højt, så den unge kan vende tilbage.
- Kommunerne modtager flere underretninger om børn, der mistrives, end tidligere.

MTFC

Multidimensional Treatment Foster Care er udviklet og afprøvet med fine resultater i USA og senere i Canada og Sverige.

Programmet findes i tre versioner: for 3-5-årige, for 6-11-årige og for 12-18-årige.

Barnet/den unge fjernes midlertidigt i 9-12 måneder.

Plejefamilien har kun et barn at tage sig af og er uddannet i MTFC-programmet.

Den biologiske familie modtager intensiv familiebehandling.

Barnet/den unge støttes både af plejefamilie og af en ungdomsterapeut.

» Vi anbringer flere og flere børn, men hvordan får vi dem hjem igen ? «

Anette Stevn Jensen,
centerleder

Sara er på vej

- Sara er midlertidigt anbragt hos en specialuddannet plejefamilie.
- Både Sara, hendes forældre og plejefamilie modtager massiv støtte fra kommunale terapeuter.

AXEL PIHL-ANDERSEN
axel.andersen@jp.dk

For få måneder siden var den 12-årige Sara træt af det hele og stak af fra en døgninstitution.

I dag knap tre måneder henne i det nye behandlingsprogram, MTFC, er det en anderledes tilfreds og glad pige, vi møder i en lejlighed i Aalborg:

»Jeg mangler bare min mobil – ellers er det hele bare nice,« siger Sara, der er en køn mørkhåret pige iført sort North Face-fleecetrøje, jeans og nye sorte Reebook-støvler.

Forældrene gav op

For et halvt år siden måtte Saras mor, Bente Guldbæk Pedersen, og hendes stedfar, Henrik Ladekær, give op, og Sara blev derefter anbragt på døgninstitutionen Vesterlund.

De kunne ikke længere styre deres datter, som i en årrække havde skabt problemer i skolen med voldsom opførsel og verbale grovheder over for både lærere og veninder.

Blev væk om natten

Senere begyndte Sara at hænge ud med andre unge fra nogle af Aalborgs mindre gode miljøer.

»Hun blev væk om natten. Ofte flere nætter og gik sammen med de forkerte. Vi kunne ikke styre hende til sidst,« siger Henrik Ladekær.

I døgninstitutionen trivedes hun heller ikke og stak af sammen med en veninde.

Derfor kom Aalborg Kommunes forsøg med det nye behandlingsprogram, MTFC, særdeles belejligt – både for Sara og hendes forældre.

Sara er midlertidigt anbragt hos en specialuddannet plejefamilie, mens både hun selv, hendes forældre og plejefamilien modtager massiv opbakning fra et kommunalt behandler-team:

En børneterapeut, der støtter Sara. En familieterapeut tager sig af Saras forældre, og en behandlingskoordinator, der både skal støtte plejefamilien og samtidig være kritiker, når det er nødvendigt.

Vennerne sorteres

Det er eksempelvis behandlingskoordinator Birgit Krogh, der bestemmer, hvornår Sara kan få sin mobiltelefon tilbage.

»Vi er inde og sortere i Saras veninder og skal lære Sara endnu bedre at kende, inden hun får sin mobil igen,« siger Birgit Krogh.

Efter de 12 måneder er det meningen, at Sara skal tilbage til sine forældre, der begge har arbejde og bor i et rækkehus i Aalborg.

Telefonisk kontakt

I den første måned havde de kun telefonisk kontakt med Sara. Senere er samværet blevet øget til nu at foregå nogle timer en gang om ugen, og faktisk går det så godt, at Sara også kommer hjem et par dage i julen.

»Det er, fordi jeg har fået